

Nagyhét

A nagyhét a vallásos népnél az előkészületnél és vallásos megindulásnak, testi, lelki **tisztálkodásnak** ideje.

A **palóc** megtisztítja egész portáját. Kihordja az istállót, kijavítja a melléképületeket, söpör, tapaszt, meszel, egészen megfiatalodik a háza. A gazdasági eszközöket rendbe hozza, néha ki is fényesíti. Minden dolognak, még a legkisebbnek is, ragyognia kell a tisztaságtól. Mikor a házzal rendbe jön, akkor elhalt hozzátartozóira gondol, felfrissíti sírjukat¹. Így van ez különben az ország többi vidékein is. A tisztálkodás főképpen nagypénteken és nagyszombaton éri el tetőpontját.

Igyekszik emellett lélekben mintegy átélni az Üdvözítő szenvedéseit. A **stációjárás** mellett más, érdekes nagyheti **ájtatosságot** is ismer: **virágvasárnap** 40 Miatyánkot és ugyanannyi Üdvözlégyet, egy Hiszekegyet mond el Krisztus 40 napi böjtölésének emlékezetére. **Nagyhétfőn** 33 Miatyánkot és Üdvözlégyet, egy Hiszekegyet annak emlékezetére, hogy az üdvözítőt földi életének harmincharmadik esztendejében tulajdon tanítványa eladta. **Nagykedden** 30 Miatyánkot és Üdvözlégyet, egy Hiszekegyet, hogy 30 ezüstpénzen adta el. **Nagyszerdán** 15 Miatyánkot és Üdvözlégyet, egy Hiszekegyet azoknak a fájdalomnak emlékezetére, amelyeket Jézus fején a töviskorona okozott. **Nagycsütörtökön** 12 Miatyánkot és Üdvözlégyet, egy Hiszekegyet azért, hogy Jézust éppen legszomorúbb állapotában hagyta el tizenkét tanítványa. **Nagypénteken** 5 Miatyánkot és Üdvözlégyet, egy Hiszekegyet öt szent sebének tiszteletére. **Nagyszombaton** 40 Miatyánkot és Üdvözlégyet, egy Hiszekegyet annak emlékezetére, hogy Jézus 40 óráig feküdt a koporsóban. **Húsvét napján** szintén ugyanannyit azért, hogy az Üdvözítő feltámadása után még negyven napig társalgott tanítványaival és az első hívekkel². Iparkodik abban is méltóvá lenni a föltámadás megünneplésére, hogy ő is mintegy föltámad, új életre kél a bűn halálos rabságából. A **szentségekhez** járulást népünk a húsvéti időben igen szigorúan veszi, az egész háznéptől megköveteli. Aki hanyagságból mégis elmulasztaná, nem méltó a húsvéti szentelt eledelek vételére.

¹ A Magyar Nemzeti Múzeum Néprajzi Osztályának Értesítője. Budapest, 1908, 30.

² Változata már a Thewrewk-kódexben olvasható.